

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om arbetspension för den privata sektorn samt till lag om ändring av 11 och 55 § i folkpensionslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås i propositionen att lagen om pension för arbetstagare, lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om införande av lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare ska ändras. Också folkpensionslagen föreslås bli ändrad.

Enligt förslaget ska det till arbetspensionslagarna för den privata sektorn fogas bestämmelser om hur engångsförhöjningar av primära förmåner påverkar arbetspensionens belopp. En primär förmån som innefattar en engångsförhöjning ska dras av från pensionen till sitt förhöjda belopp. I fråga om en pension från vilken en primär förmån har avdragits görs enligt förslaget inte någon ny samordning enbart för att beloppet av en primär förmån eller pensionsbeloppet ändras på grund av en engångsförhöjning.

Det föreslås dessutom att en arbetstagare som går i ålderspension utan förtidsminskning som 62-åring direkt efter att ha lyft arbetslöshetsdagpenning med tilläggsdagar inte retroaktivt kan beviljas arbetspension. Motsvarande ändring föreslås i fråga om folkpension.

Bestämmelsen om omvandling av deltidspension till ålderspension som är lika stor som deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år justeras så, att omvandlingen av

pensionen med livslängskoefficienten görs först när pensionstagaren på ansökan beviljas ålderspension. Ålderspension grundad på ansökan kan i fortsättningen erhållas även om pensionstagaren fortsätter att arbeta deltid efter det att han eller hon fyllt 68 år. Fördelningen av ansvaret för en deltidspension som omvandlats till en lika stor ålderspension ändras. Uppskjuten ålderspension för företagare ska i överensstämmelse med vad som föreskrivs om arbetstagares pensionsrätt i fortsättningen inte kunna beviljas retroaktivt.

Det föreslås att lagen om pension för arbetstagare ska ändras också i fråga om fastställandet av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift.

Det föreslås vidare att en övergångsbestämmelse ska tas in i lagen om införande av lagen om pension för företagare enligt vilken den företagarverksamhet en företagare bedrivit före det att lagen om pension för företagare trädde i kraft ska beaktas i fråga om nyetablerade företagare. Sådan verksamhet ska beaktas som en avgiftsnedläggning för dessa företagare. På företagare som har bedrivit företagarverksamhet före år 2001 ska nedsättningen inte tillämpas.

I de lagar som nämns ovan görs enligt förslaget också vissa andra justeringar som gör verkställigheten klarare samt vissa rent tekniska justeringar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2011.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Lagstiftning och bedömning av nuläget.....	4
Ålderspension utan förtidsminskning som beviljas 62-åriga långtidsarbetslösa retroaktivt	4
Omvandling av deltidspension till ålderspension för 68 år fyllda och faktisk ålderspension	5
Beaktande av tillägg till pensionen av en engångsförhöjning av en primär förmån .	5
Beaktande av företagareverksamhet i enlighet med den gamla lagen vid nedsättning av avgiften för en nyetablerad företagare.....	6
Ansvarsfördelningen för deltidspensioner som omvandlats till lika stora ålderspensioner	7
Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift	7
1.2 De viktigaste förslagen.....	8
Ålderspension utan förtidsminskning som beviljas 62-åriga långtidsarbetslösa retroaktivt	8
Samtidigt görs vissa mindre preciseringar i de bestämmelser i arbetspensionslagarna som nämns ovan.....	8
Omvandling av deltidspension till ålderspension för 68 år fyllda och faktisk ålderspension	9
Beaktande av tillägg till pensionen av en engångsförhöjning av en primär förmån .	9
Beaktande av företagareverksamhet i enlighet med den gamla lagen vid nedsättning av avgiften för en nyetablerad företagare.....	9
Ansvarsfördelningen för deltidspensioner som omvandlats till lika stora ålderspensioner	9
Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift	10
2 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
2.1 Ekonomiska konsekvenser	10
2.2 Övriga konsekvenser	11
3 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
DETALJMOTIVERING	13
1 LAGFÖRSLAG	13
1.1 Lagen om pension för arbetstagare	13
1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.....	16
1.3 Lagen om sjömanspensioner	17
1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	18
1.5 Lagen om pension för företagare	18
1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare.....	18
1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare.....	19
1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	19
1.9 Folkpensionslagen.....	19
2 IKRAFTTRÄDANDE	20

LAGFÖRSLAGEN.....	21
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	21
2. Lag om ändring av 10 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.....	25
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	26
4. Lag om ändring av 6 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner.....	29
5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare.....	30
6. Lag om ändring av 5 och 13 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare.....	32
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	33
8. Lag om ändring av 12 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	34
9. Lag om ändring av 11 och 55 § i folkpensionslagen.....	35
BILAGA	36
PARALLELLTEXTER	36
om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	36
om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	42
om ändring av lagen om pension för företagare.....	47
om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	50
om ändring av 11 och 55 § i folkpensionslagen	52

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och bedömning av nuläget

Ålderspension utan förtidsminskning som beviljas 62-åriga långtidsarbetslösa retroaktivt

Enligt 13 § 1 mom. i ArPL börjar ålderspension och förtida ålderspension på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om pension. Ålderspension och förtida ålderspension kan också beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

Enligt 55 § i folkpensionslagen (568/2007; nedan FPL) betalas en förmån från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen.

Enligt 13 § 1 mom. i ArPL och 55 § i FPL har den som går i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder direkt efter att ha fått arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002; nedan UAL), dvs. via den så kallade pensionsslusen, också rätt att få ålderspension retroaktivt enligt 12 § 3 mom. i ArPL eller 11 § i FPL. I dessa situationer har den som ansöker om pension retroaktivt i allmänhet dock redan lyft arbetslöshetsdagpenning för samma tid som pensionen kan beviljas, eftersom en långtidsarbetslös arbetssökande enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har rätt till tilläggsdagpenning till 65 års ålder, om han eller hon inte vill gå i pension dessförinnan.

En långtidsarbetslös som lyfter tilläggsdagpenning kan därför från 62 års ålder fram till 65 års ålder själv avgöra om han eller hon vill fortsätta att vara arbetslös arbetssökande och därmed få arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar eller gå i ålderspension och i stället för tilläggsdagpenning lyfta pension.

Eftersom en arbetssökande enligt 3 kap. 4 § i UAL inte har rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension eller förtida ålderspension i enlighet med arbetspensionslagarna, leder retroaktivt beviljad pension i de flesta fall till återkrav av arbetslöshetsdagpenningen. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan med stöd av 11 kap. 14 § i UAL återkräva arbetslöshetsdagpenning som betalats utan grund, antingen så att dagpenningen mäts ut direkt av den retroaktivt utbetalda pensionen eller genom att pensionsanstalten meddelas om saken minst två veckor före utbetalning av pensionen, eller i enlighet med 11 kap. 10 § i UAL så att dagpenningen återkrävs hos pensionstagaren själv.

Beviljandet av de retroaktiva ålderspensioner det här är fråga om ger upphov till svårigheter när det gäller verkställigheten av utkomstskydd och pensioner också på grund av att den tidsperiod retroaktivt beviljade arbetspensioner omfattar skiljer sig från den som gäller folkpensioner. Omfattningen av retroaktivt beviljade arbetspensioner är tre månader och i fråga om folkpensioner sex månader. Med anledning av dessa olikheter i fråga om den tidsmässiga omfattningen tvingas man t.ex. i situationer där en person på grund av att arbetspensionen är liten också beviljas folkpension justera beloppet av den sex månader retroaktivt beviljade folkpensionen på grund av den retroaktivt beviljade arbetspensionen, som börjar tre månader senare.

Utan att äventyra pensionstagarens utkomst kunde de ovan avsedda återkravssituation-

erna och omräkningarna av folkpensioner undvikas, om en 62-årig arbetslös som lyfter tilläggsdagpenning med stöd av UAL och som övergår i ålderspension utan för-tidsminskning hindras från att söka ålderspension retroaktivt och pensionen i stället skulle beviljas från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

Omvandling av deltidspension till ålderspension för 68 år fyllda och faktisk ålderspension

En arbetstagare som lyfter deltidspension kan fortsätta att arbeta deltid efter att ha fyllt 68 år. Pensionstillväxten upphör emellertid när arbetstagaren fyller 68 år, och den som har fyllt 68 år kan inte längre få någon annan pension än ålderspension på grundval av eget arbete. Det föreskrivs därför i 24 § i ArPL att om arbetstagaren fortsätter i deltidsarbete efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen vid 68 års ålder till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. I paragrafen föreskrivs också att ålderspensionen på ansökan beräknas på nytt när arbetstagaren upphör med deltidsarbetet.

I 82 § i ArPL finns bestämmelser om livslängdskoefficienten. Enligt paragrafen omvandlas den pension som intjänats fram till dess att ålderspensionen börjar med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år.

I enlighet med de bestämmelser som nämns ovan ska en ålderspension enligt 24 § som är lika stor som deltidspensionen omvandlas med livslängdskoefficienten. Enligt den ikraftträdande bestämmelse som gäller livslängdskoefficienten (9 mom. i ikraftträdande bestämmelsen i lag 634/2003 om ändring av lagen om pension för arbetstagare) tillämpas bestämmelserna om livslängdskoefficient på ålderspensioner för personer som är födda 1947 eller därefter. Därmed ska omvandling med livslängdskoefficienten för första gången tillämpas på deltidspensioner som omvandlats till lika stora ålderspensioner år 2015, då personer som är födda 1947 uppnår 68 års ålder.

Deltidspension bestäms dock på annat sätt än ålderspension, och en deltidspension som omvandlats till en lika stor ålderspension är inte lika stor som den ålderspension som arbetstagaren faktiskt tjänat in. Det är därför inte motiverat att omvandlingen med livslängdskoefficient tillämpas på en deltidspension som omvandlats till ålderspension.

Enligt den gällande 13 § i ArPL hindrar fortsatt arbete efter 68 års ålder inte en arbetstagare från att ansöka om ålderspension. Undantagna från detta är emellertid de deltidspensionerade arbetstagare enligt 24 § i ArPL som fyllt 68 år och som fortsätter arbeta deltid. Dessa kan beviljas ålderspension på ansökan först när de har slutat arbeta deltid. Det finns dock inte några pensionspolitiska grunder för en sådan undantagsbestämmelse.

Beaktande av tillägg till pensionen av en engångsförhöjning av en primär förmån

Enligt 92 § i ArPL avdras från pension enligt lagen en primär förmån som arbetstagaren erhållit och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Paragrafen innehåller också en förteckning över primära förmåner. Bland annat en olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948; nedan OFL) är en sådan primär förmån.

Till 16 § 5 mom. i OFL har från ingången av 2005 som ny reglering fogats en bestämmelse om engångsförhöjning av den olycksfallsförsäkring som betalas ut. Enligt den görs en engångsförhöjning av den olycksfallspension som utbetalas från ingången av det kalenderår fram till vilket fem kalenderår har förflutit från ingången av kalenderåret efter den tidpunkt då olycksfallet inträffade. Den engångsförhöjning av olycksfallspensionen som avses i 16 § 5 mom. i OFL görs första gången den 1 januari 2010.

Enligt 9 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981; nedan OFLAL) avdras också en olycksfallspension enligt OFLAL som en primär förmån från en pension i enlighet med ArPL, och en engångsförhöjning i enlighet med bestäm-

melserna i OFL görs av olycksfallspension enligt OFLAL.

På situationer där en primär förmån ska avdras från en arbetspension för första gången tillämpas 92 § i ArPL. I 94 § i ArPL ingår i sin tur bestämmelser om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller arbetspension på avdrag av en primär förmån och arbetspensionens belopp i situationer där en primär förmån eller arbetspension ändras efter att en primär förmån redan avdragits från arbetspensionen. Enligt 94 § behöver beloppet av en arbetspension inte justeras på grund av en indexjustering av en arbetspension eller en primär förmån.

I 10 § i lagen om införande av ArPL (396/2006; nedan införandelagen till ArPL) ingår övergångsbestämmelser i fråga om engångsförhöjning av arbetspensioner. I den föreskrivs bl.a. om hur en engångsförhöjning av arbetspensionen ska beaktas då arbetspensionen och den primära förmånen samordnas i enlighet med 8 och 8 a § i den upphävda lagen om pension för arbetstagare (395/1961; nedan APL).

Bestämmelser som motsvarar dem som nämns ovan ingår också i SjPL och lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006; nedan införandelagen till SjPL) samt i FöPL och lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006; nedan införandelagen till FöPL). Vad beträffar lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006; nedan LFöPL) hänvisas i denna till 92 och 94 § i ArPL och i 12 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006; nedan införandelagen till LFöPL) ingår bestämmelser som motsvarar dem som ingår i 10 i införandelagen till ArPL.

I de paragrafer i pensionslagarna för den privata sektorn som avses ovan beaktas inte arrangemangen med engångsförhöjning av primära förmåner, och bestämmelserna är därmed bristfälliga och behöver kompletteras. Avsikten med arrangemangen med engångsförhöjning av primära förmåner har varit att trygga köpkraften hos dessa förmåner och engångsförhöjningarna kan i stor utsträckning jämföras med de indexjusteringar som görs för att trygga pensionernas

köpkraft. Det är därför motiverat att föreskriva att en engångsförhöjning av en arbetspension eller en primär förmån inte ska leda till en justering av arbetspensionens belopp i överensstämmelse med vad som redan föreskrivs i fråga om indexjusteringar.

Beaktande av företagareverksamhet i enlighet med den gamla lagen vid nedsättning av avgiften för en nyetablerad företagare

I 115 § i FöPL föreskrivs om nedsatt avgift för en nyetablerad företagare. Enligt den är procentsatsen för företagarens arbetspensionsavgift under de första 48 månaderna av den första i lagen avsedda företagareverksamheten. Om den första företagareverksamheten pågår en kortare tid än 48 månader beräknas arbetspensionsförsäkringsavgiften på företagarens begäran enligt den nedsatta procentsatsen för den tid som återstår av de 48 månaderna också i en andra företagareverksamhetsperiod.

115 § i FöPL motsvarar i sak 9 § 2 mom. i den gamla FöPL om nedsatt procentsats för arbetspensionsavgiften för en nyetablerad företagare. När nedsättningen av avgiften för en nyetablerad företagare enligt 9 § 2 mom. i den gamla FöPL togs in i den nya lagen som nytt arrangemang för försäkringsavgiften från ingången av 2001, föreskrevs det också i ikraftträdandebestämmelsen i lagen i fråga (1229/2000) hur företagareverksamhet som bedrivits före 2001 skulle beaktas. Enligt bestämmelsen tillämpas arrangemanget med nedsatt avgift för nyetablerade företagare inte på företagare vars företagareverksamhet har inletts första gången före år 2001.

I 5 § i införandelagen till FöPL ingår övergångsbestämmelser för hur företagareverksamhet enligt den gamla FöPL ska beaktas efter det att den nya FöPL har trätt i kraft. Det finns emellertid inte några bestämmelser om hur företagareverksamhet enligt den gamla FöPL ska beaktas vid nedsättningen av avgiften för nyetablerade företagare. Syftet har ändå inte varit att en nedsatt avgift som beviljats en nyetablerad företagare enligt 9 § 2 mom. i den gamla FöPL ska lämnas obeaktad när 115 § i den nya FöPL tillämpas. Det

har inte heller varit meningen att arrangementet med nedsatt avgift för en nyetablerad företagare enligt 115 § i den nya FöPL ska tillämpas på en sådan företagare som första gången bedrivit företagareverksamhet enligt den gamla FöPL redan före år 2001. För undvikande av oklarheter är det skäl att införa bestämmelser om saken i 5 § i införandelagen till FöPL.

Ansvarsfördelningen för deltidspensioner som omvandlats till lika stora ålderspensioner

I 179 § i ArPL föreskrivs om pensionsanstaltarnas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt. Deltidspension och ålderspension bestäms på olika sätt, och även kostnaderna för dem fördelas på olika sätt mellan pensionsanstalterna.

Deltidspensioner bekostas i sin helhet utifrån den pensionslag som gäller den pensionsanstalt som beviljat deltidspensionen. Enligt ArPL delas kostnaderna för deltidspension mellan de pensionsanstalter som enligt ArPL och SjöPL har försäkrat det pensionsskydd som ska bekostas gemensamt. Kostnaderna för deltidspension enligt FöPL vilar på de pensionsanstalter som har försäkrat det pensionsskydd som ska bekostas gemensamt enligt FöPL. Deltidspensioner enligt LFöPL bekostas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och deltidspensioner enligt var och en av pensionslagarna för den offentliga sektorn bekostas av den pensionsanstalt som ansvarar för försäkringsskyddet i fråga.

Oberoende av vilken arbetshistoria en person har kan ålderspensionen bestå av delar som intjänats med stöd av flera olika pensionslagar. Varje del av ålderspensionen bekostas utifrån den pensionslag med stöd av vilken den intjänats. Ålderspension som intjänats med stöd av ArPL och SjöPL delas upp i två delar, en fonderad del och en del som ska bekostas gemensamt. Den del som ska bekostas utöver den fonderade delen delas mellan de pensionsanstalter som enligt ArPL och SjöPL har försäkrat det pensionsskydd som ska bekostas gemensamt.

Om en arbetstagare fortsätter att arbeta deltid efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen till en lika stor ålderspension. I så fall räknas inte pensionen om och inte heller ändras pensionsbeloppet, men pensionslaget ändras. För närvarande fördelas kostnaderna för en sådan deltidspension som omvandlats till ålderspension enligt de olika pensionslagarna mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till den pension som personen enligt de olika lagarna tjänat in före 68 års ålder. Denna kostnadsfördelning är teknisk och den har gjorts enbart för att pensionslaget har ändrats.

Deltidspension som omvandlats till ålderspension bestäms emellertid inte som vanlig ålderspension, utan den motsvarar till sitt belopp den deltidspension som tidigare betalats ut. Därför bör fördelningen av kostnaderna för deltidspension som omvandlats till en lika stor ålderspension inte ändras jämfört med den tidigare fördelningen av kostnaderna för deltidspensionen. Om den förtidspension som föregått ålderspensionen däremot har bestämts utifrån ArPL eller SjöPL, ska den fonderade delen av ålderspensionen med stöd av ArPL och SjöPL fortfarande beaktas vid fördelningen av kostnaderna för en till ålderspension omvandlad deltidspension av detta slag. I övrigt ska fördelningen av kostnaderna följa den som gäller ålderspension först i det skede när arbetstagaren på basis av ansökan beviljas den faktiskt intjänade ålderspensionen.

Med stöd av vad som anförts ovan bör det till 179 § i ArPL fogas specifika bestämmelser om fördelningen av kostnaderna för till ålderspension omvandlad deltidspension och om hur pensionsanstaltarnas ansvar för dessa kostnader ska bestämmas.

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Enligt 182 § i ArPL betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden en avgift till Pensionsskyddscentralen med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks. I 2 mom. föreskrivs om hur arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift ska fastställas. En-

ligt momentet fastställs arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift så, att den enligt uppskattning motsvarar det belopp som skulle erhållas om det för de i pensionsanstalterna inom den privata och offentliga sektorn (med undantag för Statskontoret och Ålands landskapsstyrelse) försäkrade löntagarnas arbets- och förvärvsinkomster som utgör grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2—6 punkten skulle betalas en avgift som motsvarar den genomsnittliga försäkringsavgiften enligt denna lag. I den genomsnittliga försäkringsavgiften beaktas då inte den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare som har fyllt 53 år.

I 74 § i ArPL föreskrivs om oavlönad tid som berättigar till pension. Enligt 3 mom. 2, 3 och 6 punkten berättigar inkomster som ligger till grund för alterneringsersättning, inkomstrelaterad dagpenning och vuxenutbildningsstöd till pension.

Till de arbets- och förvärvsinkomster som för närvarande utgör grunden för arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift läggs det innan arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms enligt det förfarande som tillämpats redan före för år 2005 till den kalkylerade andelen av semesterpengen, andelen för ännu inte 53 år fyllda arbetstagares pensionsförsäkringsavgifter och andelen för arbetslöshetsförsäkringspremier samt avdras den andel av förmånsdagarna som enligt efterhandsuppskattningar inte berättigar till pension. Andelen för ännu inte 53 år fyllda arbetstagares pensionsförsäkringsavgift har tagits med bland de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten i ArPL vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift, eftersom den andel som motsvarar de på arbete baserade inkomsterna dras av i det skede när den arbetsinkomst som ligger till grund för pensionen fastställs.

Den praxis som för närvarande tillämpas vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift finner inte till alla delar stöd i 182 § 2 mom. i ArPL. Det vore motiverat att ändra momentet så att det tydligare än för närvarande framgår hur de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund

för avgiften ska bestämmas. Samtidigt skulle det bli lättare än hittills att fastställa arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift.

1.2 De viktigaste förslagen

Ålderspension utan förtidsminskning som beviljas 62-åriga långtidsarbetslösa retroaktivt

Det föreslås att det fogas en ny bestämmelse till 13 § i ArPL och 55 § i FPL som förhindrar retroaktivt beviljande av pension i fråga om arbetslösa som efter att ha lyft tilläggsdagpenning enligt UAL går i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder. För tydlighetens skull anges det också i det föreslagna momentet att ålderspensionen i fråga ska beviljas från ingången av den månad som följer på ansökan om pension. Den föreslagna ändringen förenklar verkställigheten av såväl utkomstskyddet som pensionsskyddet och personen undviker återkravssituationer, som ofta upplevs som otrevliga. Då den föreslagna ändringen dessutom gäller sådana personer som själva kan välja mellan att gå i ålderspension eller fortsätta att lyfta arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar och vilkas utkomst i varje händelse är tryggad genom arbetslöshetsdagpenning fram till pensionen, kan det inte anses befogat att bevilja pensionen retroaktivt.

De bestämmelser som i sak innehåller motsvarande bestämmelser som 13 § 1 mom. i ArPL finns i 13 § 1 mom. i SjPL, 10 § 1 mom. i FöPL och 33 § 1 mom. i LFöPL. Enligt förslaget ska motsvarande innehållsiga ändringar som i 13 § 1 mom. i ArPL göras i dessa moment. Samtidigt justeras 10 § 1 mom. i FöPL och 33 § 1 mom. i LFöPL så, att uppskjuten ålderspension i fortsättningen inte kan beviljas företagare och lantbruksföretagare retroaktivt, varvid bestämmelserna också i detta avseende motsvarar sakinnehållet i bestämmelserna i ArPL och SjPL.

Samtidigt görs vissa mindre preciseringar i de bestämmelser i arbetspensionslagarna som nämns ovan.

Omvandling av deltidspension till ålderspension för 68 år fyllda och faktisk ålderspension

Det föreslås att en bestämmelse fogas till 24 § i ArPL, enligt vilken livslängskoefficienten inte beaktas ännu i det skede då en deltidspension omvandlas till en lika stor ålderspension. Det föreslås att ålderspensionen omvandlas med livstidskoefficienten först i det skede då arbetstagaren på egen ansökan beviljas den pension som faktiskt tjänats in.

Det föreslås att 24 § i ArPL ytterligare ändras så att det inte i fortsättningen ska krävas att en person som fyllt 68 år och lyfter deltidspension ska sluta arbeta deltid för att han eller hon på ansökan ska kunna beviljas den ålderspension som faktiskt intjänats.

På basis av den hänvisning som ingår i 41 § i LFöPL gäller den föreslagna ändringen i 24 § ArPL också pension enligt LFöPL. I 24 § i SjöPL och 21 § i FöPL, som i sak motsvarar 24 § i ArPL, görs enligt förslaget samma slag av ändringar som i 24 § i ArPL.

Beaktande av tillägg till pensionen av en engångsförhöjning av en primär förmån

Det föreslås att det till arbetspensionslagarna och lagarna om införande av dem fogas en bestämmelse enligt vilken en engångsförhöjning av en primär förmån eller en pension ska beaktas när den primära förmånen första gången dras av från arbetspensionen. Det föreslås att det till lagarna också fogas en bestämmelse om att arbetspensionens belopp inte justeras enbart på grund av en engångsförhöjning av en primär förmån eller pension, om den primära förmånen redan har avdragits från pensionen före engångsförhöjningen av den primära förmånen.

Beaktande av företagaverksamhet i enlighet med den gamla lagen vid nedsättning av avgiften för en nyetablerad företagare

Det föreslås att det till 5 § i införelagena till FöPL fogas bestämmelser om att 115 § i FöPL inte ska tillämpas på företagare som bedrivit företagaverksamhet för första gån-

gen före år 2001 och att det när 115 § i FöPL tillämpas ska beaktas för hur lång tid företagaren redan har fått nedsatt avgift för nyetablerad företagare enligt 9 § 2 mom. i den gamla FöPL.

Ansvarsfördelningen för deltidspensioner som omvandlats till lika stora ålderspensioner

Det föreslås att det till 179 § 1 mom. i ArPL fogas en ny 10 punkt där det föreskrivs om fördelningen av kostnaderna för deltidspension som omvandlats till ålderspension. Kostnadsfördelningen ska vara densamma som i fråga om deltidspensioner, dock så, att också de delar av ålderspensionen som fonderats i enlighet med ArPL och SjöPL liksom för närvarande ska beaktas vid omvandlingen till ålderspension av deltidspension som grundar sig på ArPL eller SjöPL. Enligt förslaget fördelas därmed inte en till ålderspension omvandlad deltidspension tekniskt sett i olika delar i enlighet med de olika pensionslagarna, men om deltidspensionen har bestämts utifrån ArPL eller SjöPL ska den fonderade delen av ålderspensionen beaktas vid kostnadsfördelningen.

I 3 mom. föreskrivs det om hur pensionsanstalternas ansvar fastställs. Till momentet fogas enligt förslaget bestämmelser om pensionsanstalternas ansvar för kostnaderna för till ålderspension omvandlad deltidspension. I enlighet med de föreslagna bestämmelserna bestäms pensionsanstalternas ansvar för till ålderspension omvandlad deltidspension på samma sätt som i fråga om andra kostnader för ålderspensioner som grundar sig på ArPL. Därmed fördelas kostnaderna för den eventuella andel som överskjuter de fonderade delar av pension grundad på ArPL och SjöPL, dvs. den andel av ålderspensionen som ska bekostas gemensamt, i förhållande till pensionsanstalternas andel av de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt och som de pensionsanstalter som försäkrat det pensionsskydd som grundar sig på ArPL och SjöPL gemensamt ska svara för. Kostnaderna för pensionen anses då, på samma sätt som i fråga om deltidspensionen, helt och hållet bli bestämd utifrån den pen-

sionslag som gäller den pensionsanstalt som beviljat pensionen.

I t.ex. sådana situationer där en deltidspension har beviljats enligt ArPL, ska också kostnaderna för en deltidspension som ändrats till ålderspension i enlighet med den föreslagna nya 10 punkten i 179 § 1 mom. i ArPL i sin helhet bestämmas utifrån ArPL. För pension som grundar sig på ArPL och för vars kostnader pensionsanstalterna ska svara gemensamt svarar alla de pensionsanstalter som bedriver försäkringsverksamhet enligt ArPL samt Sjömanskassan. Pensionsanstalternas och Sjömanspensionskassans andel av de kostnader som dessa gemensamt ska svara för i fråga om en till ålderspension ändrad deltidspension bestäms enligt den föreslagna ändringen i förhållande till andelarna av de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt.

Eftersom 159 § i SjöPL motsvarar 179 § i ArPL, görs förändringar motsvarande de föreslagna ändringarna i 179 § också i 159 § i SjöPL. Eftersom det i 139 § i FöPL ingår motsvarande bestämmelser som i 179 § i ArPL, fogas det enligt förslaget också en bestämmelse till 139 § i FöPL om att kostnaderna för till ålderspension omvandlad deltidspension i sin helhet ska bestämmas utifrån den pensionslag som gäller den pensionsanstalt som beviljat deltidspension.

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Det föreslås att 182 § 2 mom. i ArPL ändras så att det direkt av momentet framgår hur arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift ska fastställas. Inom arbetspensionssystemet fastställs arbetspensionsförsäkringsavgiften på basis av den arbetsinkomst som inte minskats med andelen för arbetstagares pensionsförsäkringsavgift. Det föreslås därför att de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som ska beaktas i arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift i fortsättningen ska höjas endast med den andel som motsvarar pensionsförsäkringsavgiften för arbetstagare under 53 år. Några andra förhöjningar i de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för förmånen görs enligt förslaget inte längre och inte

heller avdras någon uppskattad andel för förmånsdagar som inte berättigar till pension. Den föreslagna ändringen har ingen större betydelse under de första åren med tanke på det totala beloppet av den avgift som arbetspensionsförsäkringsfonden ska betala till Pensionsskyddscentralen.

2 Propositionens konsekvenser

2.1 Ekonomiska konsekvenser

Det föreslås i propositionen att pension inte ska beviljas retroaktivt för den som går i ålderspension utan förtidsminskning enligt pensionslagarna för den privata sektorn eller folkpensionslagen efter att lyft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar, utan först från ingången av den månad som följer på ansökan. Det har hittills lönat sig att ansöka om pension retroaktivt om den är större än arbetslöshetsdagpenningen. Den föreslagna ändringen undanröjer sådana möjligheter till spekulation. En långtidsarbetslös kan dock fortfarande, om denne så önskar, ansöka om pensionen i förväg på så sätt att den börjar utbetalas från ingången av den månad som följer på den månad då han eller hon fyller 62 år. Därmed kan pensionssökanden genom sitt agerande se till att den föreslagna ändringen inte leder till någon ekonomisk förlust för eget vidkommande. Ändringen har inte heller någon större betydelse med tanke på utgifterna för utkomststødet och utgifterna för pensionssystemet inom den privata sektorn eller för folkpensionssystemet eller statsfinanserna, eftersom ändringen gäller en mycket liten andel av de pensionssökande och det är fråga om en mycket kort tid med tanke på pensionsskyddet.

Vidare föreslås det i propositionen att uppskjuten ålderspension inte längre ska kunna beviljas retroaktivt till företagare och lantbruksföretagare. Också i detta fall kan den som ansöker om pension själv genom sitt agerande se till att den uppskjutna ålderspensionen börjar betalas ut från ingången av den kalendermånad han eller hon önskar. Därmed har ändringen inte någon väsentlig betydelse från pensionssökandens synpunkt. Utgifterna för arbetspensionssystemet inom den privata

sektorn kan sjunka något på grund av ändringen. Då det gäller de totala utgifterna för pensionssystemet inom den privata sektorn eller för statshushållningen har ändringen inte någon betydelse.

Enligt vad som föreslås i propositionen ska en deltidspension som omvandlas till ålderspension för en 68-åring inte omvandlas med livslängdskoefficienten, utan denna beaktas först när pensionssökanden beviljas faktisk ålderspension. Den enskilde pensionstagaren drar i någon mån ekonomisk nytta av ändringen, dvs. det avdragsbelopp livslängdskoefficienten ger upphov sparas in under den tid han eller hon lyfter en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. Ändringen inverkar inte på ålderspensionens slutliga belopp. Eftersom den ekonomiska nyttan av förslaget är liten för den enskilda pensionstagaren liksom antalet fall det kan röra sig om är mycket begränsat, har ändringen inte någon betydelse med hänsyn till arbetspensionssystemet eller statsfinanserna.

De föreslagna ändringarna i fråga om fördelningen av kostnaderna för deltidspension som omvandlats till ålderspension för 68-åriga pensionstagare inverkar inte på de totala kostnaderna för pensionssystemet inom den privata sektorn. Ändringarna kan emellertid inverka på fördelningen av kostnaderna mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn, men dessa verkningar kan inte anses ha någon ekonomisk betydelse för pensionsanstalterna, eftersom de enligt förslaget skulle gälla endast ett synnerligen litet antal ålderspensioner och av dessa endast fram till dess att de på ansökan omvandlas till egentlig ålderspension. Inte heller från statsfinansiell synpunkt har ändringen någon betydelse.

Det belopp som enligt gällande bestämmelser och praxis fastställts för arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift för 2008 uppgick till 373 915 393 euro. Utgående från de föreslagna ändringarna av 182 § 2 mom. i ArPL skulle avgiften för 2008 ha uppgått till 373 367 605 euro, dvs. 547 788 euro mindre än den fastställda avgiften. Uttryckt i procent innebär detta att arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift blir ca -0,1 procent mindre än för närvarande. Därmed är den ekonomiska

betydelsen av den föreslagna ändringen av 182 § 2 mom. i ArPL i detta skede närmast obefintlig för såväl utkomstskyddssystemet som pensionsskyddssystemet. Hädanefter, i takt med att arbetslöshetspensionerna försvinner, minskar ändringen av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift med uppskattningsvis 4 procent, dvs. den årliga avgiften blir ca 20 miljoner euro mindre än för närvarande. Detta inverkar höjande på arbetspensionsförsäkringsavgiften, men i praktiken har detta ingen betydelse, eftersom de inkomster som inflyter av arbetsförsäkringssystemets försäkringsavgifter är av storleksordningen 10 miljarder euro. Ändringen har inte heller någon betydelse med tanke på statsfinanserna, eftersom 182 § i ArPL inte gäller det statliga pensionssystemet.

De ändringar som i övrigt föreslås i propositionen har inte några ekonomiska konsekvenser för pensionssystemet inom den privata sektorn eller för staten.

2.2 Övriga konsekvenser

Förslaget om att ålderspension utan förtidsminskning inte ska kunna beviljas retroaktivt minskar i någon mån de återkravssituationer som bland förmånstagarna har betraktats som störande och underlättar verkställigheten av pensionssystemet.

3 Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Pensionsskyddscentralen. Också Sjömanspensionsskassan, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Folkpensionsanstalten har deltagit i beredningen av propositionen. I samband med beredningen har följande instanser hörts: Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Akava ry, Rederierna i Finland rf, Finlands Sjömans-Union FSU rf, Suomen Laivanpäälystöliitto – Finlands Skeppsbefallsförbund ry, Suomen Konepäälystöliitto – Finlands Maskinbefälsförbund ry – Finnish Engineers' Association ry samt Företagarna i

Finland rf och Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto ry. I fråga om förslaget till än-
dring av arbetslöshetsförsäkringsfondens av-

gift har också arbetslöshetsförsäkringsfonden
hörts.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om pension för arbetstagare

9 §. Försäkring av idrottsutövare. Hänvisningen till lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (575/2000) föreslås bli ersatt med en hänvisning till den lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009) som trädde i kraft den 1 maj 2009 och genom vilken den förstnämnda lagen har upphävts.

12 §. Ålderspensionens belopp. Den hänvisning till 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som ingår i 3 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 2 och 3 mom. i den nämnda paragrafen. I samband med den ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa som trädde i kraft från ingången av 2010 ändrades 6 kap. 9 § så att begynnelseåldern för rätten till tilläggsdagar för dem som är födda 1955 eller senare höjdes. Efter lagändringen föreskrivs det om rätten till tilläggsdagar för arbetstagare som är födda 1950-1954 i 6 kap. 9 § 2 mom. och om rätten till tilläggsdagar för arbetstagare som är födda 1955 eller därefter i paragrafens 3 mom. Eftersom rätten att få ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder enligt lagen om pension för arbetstagare gäller dem som är födda 1950 och därefter, måste det i 12 § 3 mom. i denna lag utöver hänvisningen till 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd också ingå en hänvisning till paragrafens 3 mom.

13 §. Begynnelseålderspunkt för ålderspension. Det föreslås att en ny bestämmelse fogas till 1 mom. enligt vilken en arbetslös som går i ålderspension som 62-åring direkt via den s.k. pensionsslussen, dvs. efter att ha lyft tilläggsdagpenning som utbetalas på basis av rätten till tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, inte retroaktivt ska kunna beviljas ålderspension utan för-

tidsminskning. Den föreslagna bestämmelsen gäller sådana personer vars utkomst i vilket fall som helst är tryggad fram till dess att pensionen börjar genom deras rätt till arbetslöshetsdagpenning. Därmed finns det inte något behov av retroaktivt beviljad ålderspension. Samtidigt minskar en bestämmelse som förhindrar att ålderspension beviljas retroaktivt behovet av att återkräva utkomstskydd, eftersom de situationer där pension beviljas för den tid under vilken den arbetslöse samtidigt har lyft utkomstskydd minskar. För tydlighetens skull konstateras det också i momentet att den ovan avsedda ålderspensionen ska beviljas från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

Det föreslås också att ordalydelsen i 1 mom. preciseras i fråga om beviljandet av förtida ålderspension. Genom preciseringen vill man tydliggöra att inte heller uppskjuten ålderspension beviljas retroaktivt. I den nuvarande bestämmelsen nämns i samband med retroaktivt beviljande enbart förtida ålderspension och ålderspension. Detta har i praktiken tolkats så att uppskjuten ålderspension kan beviljas retroaktivt. Eftersom det i den föreslagna bestämmelsen hädanefter uttryckligen ska nämnas att ålderspension inte kan beviljas den som går i pension som 62-åring via pensionsslussen, bör det för den rätta tolkningen av bestämmelsen också i fråga om uppskjuten ålderspension uttryckligen nämnas att sådan inte kan beviljas retroaktivt och att uppskjuten ålderspension beviljas från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

24 §. Ändring av deltidspension till ålderspension. Eftersom en förtidspension som omvandlats till en lika stor ålderspension bestäms på annat sätt och också är av annan storlek än den faktiskt intjänade ålderspension som beviljats på ansökan, är det inte ändamålsenligt att livslängskoefficienten

tillämpas i fråga om omvandlad förtidspension. Det föreslås därför att paragrafen ändras så, att ålderspensionen inte ännu i det skede då en deltidspension omvandlas till en lika stor ålderspension omvandlas med livslängdskoefficienten. Det föreslås att ålderspensionen omvandlas med livstidskoefficienten först i det skede då arbetstagaren på ansökan beviljas den pension som faktiskt intjänats.

En arbetstagare som har fyllt 68 år har rätt att få ålderspension på ansökan även om han eller hon inte har slutat arbeta. Det finns inte något skäl till att en person som beviljats deltidspension ska befinna sig i en ojämlig situation i detta avseende. Av denna orsak föreslås det att paragrafen även ändras så, att det inte ska förutsättas att en person som lyfter deltidspension ska sluta arbeta för att på ansökan få den intjänade pensionen.

I 41 § i den gällande LFöPL föreskrivs om ändring av deltidspension till ålderspension. Enligt bestämmelsen tillämpas på pensioner enligt LFöPL vad som föreskrivs i 24 § i ArPL. Därmed gäller den föreslagna ändringen också pensioner enligt LFöPL.

92 §. Förmåner som dras av från pension. Det föreslås att ett nytt 3 moment fogas till paragrafen i syfte att förtydliga tillämpningen av lagen. Om det till en sådan pension eller en primär förmån i enlighet med lagen har lagts en engångsförhöjning, ska förhöjningen av arbetspensionen och den primära förmånen enligt förslaget beaktas när den primära förmånen dras av från arbetspensionen. Det har blivit aktuellt att foga en sådan bestämmelse till lagen, eftersom det som ny reglering till 16 § 5 mom. i OFL har fogats en bestämmelse om engångsförhöjning av den olycksfallspension som betalas ut. Enligt bestämmelsen görs en engångsförhöjning av den olycksfallspension som betalas ut från ingången av det kalenderår fram till vilket fem kalenderår har förflutit från ingången av kalenderåret efter den tidpunkt då olycksfallet inträffade. Engångsförhöjningen enligt OFL görs första gången den 1 januari 2010.

Enligt 83 § i den gällande LFöPL föreskrivs bl.a. om de förmåner som inverkar på pensionsbeloppet. Enligt bestämmelsen

tillämpas på pensioner enligt LFöPL vad som föreskrivs i 92 § i ArPL. Därmed gäller det föreslagna nya 3 mom. på basis av 83 § i LFöPL också pensioner enligt LFöPL.

94 §. Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån. Det föreslås att en ny bestämmelse fogas till 1 mom. i paragrafen enligt vilken ett avdrag från arbetspensionen av en primär förmån inte justeras enbart på grund av en engångsförhöjning av en primär förmån eller pension efter det att en primär förmån redan dragits av från arbetspensionen. Det föreslagna tillägget föranleds av att en engångsförhöjning till stor del kan jämföras med en indexjustering. Det har blivit aktuellt att foga bestämmelsen till paragrafen på grund av den bestämmelse om engångsförhöjning som fogats till 16 § 5 mom. i OFL. Det föreslås samtidigt att rubriken för paragrafen och ordalydelsen i 1 mom. förtydligas för att de bättre ska motsvara vad som ursprungligen avses med bestämmelsen om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension. Det är inte meningen att den ändrade ordalydelsen ska ändra paragrafens innehåll i sak. Om det sätt på vilket arbetspensionen justeras på grund av en engångsförhöjning av invalidpensionen eller ändringar i arbetspensionsindex föreskrivs särskilt i 81 och 98 § i den gällande lagen.

I 83 § i den gällande LFöPL tillämpas på pension enligt LFöPL vad som föreskrivs i 94 § i ArPL. Därmed gäller den föreslagna ändringen också pensioner enligt LFöPL.

120 §. Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa. Enligt det inledande stycket i 2 mom. i den gällande paragrafen kan pensionsanstalten i situationer som regleras närmare i momentet retroaktivt betala ut den pension den har beviljat till Folkpensionsanstalten. Det föreslås att ordalydelsen i det inledande stycket ändras så, att pensionsanstalten på Folkpensionsanstaltens begäran betalar en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten i de situationer som föreskrivs i paragrafen. Motsvarande ändring gällande ovillkorlig utbetalning av en retroaktivt beviljad pension till Folkpensionsanstalten har redan gjorts i 72 § i folkpensionslagen och

kommer att träda i kraft från ingången av 2011. Arbetspensionsanstalterna kommer därför att i enlighet med folkpensionslagen vara tvungna att i fortsättningen betala ut de pensioner de beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på dennas begäran i de ifrågasvarande situationerna. Den föreslagna ändringen undanröjer den konflikt som råder mellan 72 § i folkpensionslagen och denna paragraf.

I 5 mom. slopas enligt förslaget omnämmandet av vuxenstudiepenning, eftersom det på grund av en lagändring inte har beviljats någon sådan sedan år 2002.

Enligt 104 § i FöPL och 98 § i LFöPL, i vilka det föreskrivs om betalning av pension till någon annan än förmånstagaren, ska 120 § i ArPL tillämpas på pension enligt FöPL och LFöPL. Därmed gäller de föreslagna ändringarna också pensioner enligt FöPL och LFöPL.

149 §. Villkor för befriande av en utländsk arbetsgivare från försäkringsskyldigheten. Det föreslås att paragrafen delas upp i tre moment. Den nuvarande hänvisningen till 4 § 3 mom. 3 punkten är felaktig, eftersom den inte har uppdaterats i samband med att 4 § 3 mom. ändrades i den lag (1097/2008) som trädde i kraft från ingången av 2009. Det föreslås därför att hänvisningen till 4 § 3 mom. 3 punkten ska strykas. Samtidigt föreslås det att bestämmelser om den sakfråga som hänvisningen ursprungligen skulle reglera tas in i 2 mom. i paragrafen. Dessutom har det i det föreslagna 2 mom. beaktats att i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (354/2010), som trädde i kraft den 19 maj 2010, har EG:s förordning om social trygghet ersatts med EU:s grundförordning om social trygghet.

Det föreslås att den bestämmelse om arbetsgivarens skyldighet att lägga fram en utredning om hur pensionsskyddet är ordnat för en arbetstagare som arbetsgivaren sänt till Finland ska tas in i 3 mom.

Det är inte meningen att den föreslagna ändringen ska ändra sakinnehållet i den gällande paragrafen.

179 §. Pensionsanstaltens ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt. Det föreslås att en ny 10 punkt tas in i 1 mom.

genom vilken fördelningen av de kostnader för en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen ska preciseras.

För närvarande fördelas kostnaderna för sådan deltidspension som ändrats till ålderspension och faller under olika pensionslagar mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till den pension som arbetstagaren enligt de olika lagarna tjänat in före 68 års ålder. Eftersom en till ålderspension ändrad deltidspension inte bestäms som en ordinär ålderspension, utan till sitt belopp motsvarar den deltidspension som tidigare betalats ut, bör kostnadsfördelningen inte avvika från den som gäller deltidspension i något annat avseende än att den fonderade andelen av ålderspensionen enligt denna lag och SjöPL beaktas vid fördelningen av kostnaderna för en pension som beviljats med stöd av denna lag. I övrigt ska fördelningen av kostnaderna följa den som gäller ålderspension först i det skede när arbetstagaren på basis av ansökan beviljas den faktiskt intjänade ålderspensionen.

I den föreslagna 10 punkten föreskrivs om fördelningen av kostnaderna för en deltidspension som ändrats till ålderspension. På grund av den nytillkomna 10 punkten bör ordalydelsen i 8 och 9 punkten i momentet justeras något. Det föreslås att en justering samtidigt görs av ordalydelsen i 7 punkten.

I 3 mom. föreskrivs om hur pensionsanstaltens kostnadsansvar bestäms. Pensionsanstaltens andel av kostnaderna för deltidspensioner som ändrats till ålderspensioner ska enligt förslaget bestämmas på samma sätt som i fråga om ålderspensioner som avses i 1 mom. 1 punkten. I t.ex. sådana situationer där en deltidspension har beviljats enligt denna lag, ska också kostnaderna för en deltidspension som ändrats till ålderspension bestämmas enligt denna lag i enlighet med den föreslagna 10 punkten i 1 mom. Alla pensionsanstalter, inklusive Sjömanspensionskassan, som bedriver försäkringsverksamhet enligt denna lag ska gemensamt svara för kostnaderna för den andel av pensionsbeloppet som överstiger beloppet av en pension som avses i 174 § i denna lag och 154 § i SjöPL. Pensionsanstaltens och Sjömanspensionskassans andel av

de kostnader som dessa gemensamt ska svara för i fråga om en till ålderspension ändrad deltidspension bestäms enligt den föreslagna ändringen i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som ska bekostas gemensamt.

Det föreslås att det i 3 mom. görs tekniska ändringar som gäller hänvisningarna till 1 mom. 2 punkten. Efter de föreslagna hänvisningsändringarna motsvarar pensionsanstalternas ansvarsfördelning i fråga om de kostnader för pensionsskyddet den som avses i 1 mom. 2 punkten i enlighet med det ursprungliga syftet med momentet och nuvarande tillämpningspraxis, eftersom bestämmelsen trots den felaktiga hänvisningen har tillämpats i enlighet med momentets ursprungliga syfte.

182 §. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift. I 2 mom. föreskrivs om hur arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms. I det gällande momentet hänvisas till 74 § 3 mom. 2—6 punkten i denna lag. Av dessa bestämmelser har 4 och 5 punkten upphävts genom lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1203/2009), som trädde i kraft från ingången av 2010. Enligt lagens ikraftträdandebestämmelse ska på utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och på förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som har beviljats före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Det föreslås med stöd av vad som anförts ovan att hänvisningen till 74 § 3 mom. 2—6 punkten i 2 mom. ska justeras så att det motsvarar gällande lag.

Genom arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift ersätts pensionssystemet för den inkomst av försäkringsavgifter som enligt uppskattning skulle inflyta om det för de arbets- och förvärvsinkomster på basis av vilka de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten har fastställts skulle betalas en genomsnittlig försäkringsavgift enligt denna lag. Till de arbets- och förvärvsinkomster som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten och som för närvarande utgör grunden för arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har det innan arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift fastställts enligt det förfarande som

gällde fram till år 2005 lagts den kalkylerade andelen av semesterpengen, andelen för under 53-åriga arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift och andelen för arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie samt avdragits den andel förmånsdagar som enligt efterhandsuppskattningar inte berättigar till pension. För det nuvarande förfarandet finns det emellertid inte några klara bestämmelser i det gällande 182 § 2 mom.

I arbetspensionssystemet bestäms arbetspensionsförsäkringsavgiften utgående från de inkomster som inte har minskats med andelen för arbetstagares pensionsförsäkringsavgift, medan pensionen bestäms utgående från de inkomster som minskats med arbetsgivares pensionsförsäkringsavgift. Det föreslås därför att 2 mom. ändras så att de arbets- och förvärvsinkomster som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten, dvs. de inkomster som ligger till grund för pensionen, ökas med beloppet av arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift vid beräkningen av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift. Denna förhöjning ska klart skrivas ut i momentet. Syftet är att arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift ska basera sig på de inkomster som ligger till grund för förmånen enligt samma princip som arbetspensionsförsäkringsavgiften baserar sig på arbetsinkomsterna. Därför föreslås det att det inte görs några andra förhöjningar i de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för förmånen och inte heller avdras någon uppskattad andel för förmånsdagar som inte berättigar till pension. I arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift beaktas då inte den del av den förhöjda avgift som gäller 53 år fyllda arbetstagare.

1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

10 §. Paragrafen innehåller för närvarande bestämmelser om övergångstid för tilläggande av engångsförhöjningen av invalidpensionen. Enligt 2 mom. läggs engångsförhöjningen till pension som samordnats enligt bestämmelserna i 8 och 8 a § i APL sådana de lydte före år 2005 när pensionsfallet i fråga om invalidpension har inträffat före 2006. Det föreslås att det i över-

ensstämmelse med den föreslagna ändringen av 94 § i ArPL ska fogas ett nytt 3 mom. till paragrafen i vilken det föreskrivs att en engångsförhöjning som lagts till en primär förmån ska beaktas vid en samordning av pension och en primär förmån under övergångsperioden. Enligt det föreslagna momentet ska en engångsförhöjning av en primär förmån inte leda till en ny samordning. Om en primär förmån ändras av andra orsaker än en engångsförhöjning görs en ny samordning. I så fall beaktas engångsförhöjningen av den primära förmånen vid samordningen. Engångsförhöjningen av pensionen görs då i fråga om den samordnade pensionen.

1.3 Lagen om sjömanspensioner

4 §. Arbetstagare som omfattas av lagens tillämpningsområde. Det föreskrivs i paragrafen på vilka slags fartyg de sjöfarare ska arbeta som omfattas av SjPL:s tillämpningsområde. Enligt 1 mom. 4 punkten i den gällande paragrafen tillämpas SjPL på arbetstagare som utför i SjPL avsett arbete på sådana finländska lastfartyg, bogserbåtar eller skjutbogerare som huvudsakligen går i inrikes sjöfart och är inskrivna i handelsfartygsförteckningen enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007, nedan lagen om stöd till sjötransport). Det föreslås att ordalydelsen i bestämmelsen justeras så att lagen ska tillämpas på de avsedda arbetstagarna endast då fartygen är inskrivna i handelsfartygsförteckningen enligt 4 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om stöd till sjötransport, men inte enligt 4 § 1 mom. 1 punkten.

Enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i lagen om stöd till sjötransport ska sådana passagerarfartyg, lastfartyg, bogserbåtar och skjutbogerare som är avsedda att huvudsakligen gå i utrikes sjöfart under stödåret skrivas in i handelsfartygsförteckningen. Enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i den gällande SjPL ska en arbetstagare som i huvudsak, dvs. över 50 procent av arbetstiden, utför arbete på ett handelsfartyg i utrikesfart omfattas av tillämpningsområdet för SjPL. Punkten i

fråga innefattar alltså också de fartyg som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i lagen om stöd till sjötransport.

Syftet med den föreslagna preciseringen av 1 mom. 4 punkten i SjPL är att förtydliga tolkningen av punkten. När den gällande lydelsen av bestämmelsen tillkom var avsikten inte att tillämpningsområdet för SjPL ska kunna omfatta en arbetstagare som utför arbete på ett sådant fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen på basis av 4 § 1 mom. 1 punkten i lagen om stöd till sjötransport, men som det senare framgår inte i huvudsak används för utrikesfart och för vilket inte heller betalas stöd till sjöfart. Därmed kommer den föreslagna justeringen inte i sak att ändra det ursprungliga syftet i fråga om när en arbetstagare som utför arbete på ett fartyg som avses i 4 § i lagen om stöd till sjötransport ska omfattas av tillämpningsområdet för SjPL.

11 §. Ålderspensionens belopp. Paragrafen motsvarar i sak den gällande 12 § i ArPL. Det föreslås att motsvarande ändring som föreslagits i 12 § 3 mom. i ArPL görs i 3 mom.

13 §. Begynnelsepunkt för ålderspension. Innehållet i paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 13 § 1 mom. i ArPL. Det föreslås att momentet ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 13 § 1 mom. i ArPL.

24 §. Övergång från deltidspension till ålderspension. Paragrafen motsvarar i sak 24 § i ArPL. Det föreslås att motsvarande ändringar som ovan föreslagits i fråga om 24 § i ArPL görs i paragrafen.

97 §. Förmåner som dras av från pension. Paragrafen motsvarar i sak 92 § i ArPL. Det föreslås att ett nytt 3 mom. med samma innehåll som ovan föreslagits i fråga om 92 § i ArPL fogas till paragrafen.

99 §. Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån. Paragrafen motsvarar i sak 94 § i ArPL. Rubriken för paragrafen och dess 1 mom. föreslås bli ändrade i enlighet med de ändringar som ovan föreslås i fråga om rubriken för 94 § och paragrafens 1 mom. i ArPL.

117 §. Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

Paragrafen motsvarar i sak 120 § i ArPL. Det föreslås att paragrafen ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 120 § i ArPL.

159 §. *Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt.* Paragrafen motsvarar i sak 179 § i ArPL. Det föreslås att de ändringar som motsvarar de föreslagna ändringarna i 179 § i ArPL görs i paragrafen.

1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

6 §. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs om den engångsförhöjning som läggs till invalidpension när pensionsfallet i fråga har inträffat före 2006. Enligt paragrafen läggs engångsförhöjningen till pension som samordnats enligt 8 och 8 a § i APL. Paragrafen motsvarar i sak den gällande 10 § i införelagen till ArPL. Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen vilket i sak motsvarar det föreslagna 10 § 3 mom. i införelagen till ArPL.

1.5 Lagen om pension för företagare

9 §. *Ålderspensionens belopp.* Det föreslås att 3 mom. justeras i enlighet med ändringen av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i överensstämmelse med vad som ovan har föreslagits om justering av 12 § 3 mom. i ArPL.

10 §. *Begynnelsestidpunkten för ålderspension.* Paragrafen motsvarar i sak 13 § i ArPL. Det föreslås att 1 mom. ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 13 § 1 mom. i ArPL. De föreslagna ändringarna förenhetligar sakinnehållet i fråga om begynnelsestidpunkten för ålderspension enligt FöPL och ArPL samtidigt som de beaktar de föreslagna ändringarna i 13 § i ArPL.

21 §. *Ändring av deltidspension till ålderspension.* Paragrafen motsvarar i sak 24 § i ArPL. Det föreslås att paragrafen ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 24 § i ArPL.

85 §. *Förmåner som dras av från pension.* Paragrafen motsvarar i sak 92 § i ArPL. Det

föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen vilket motsvarar det föreslagna 92 § 3 mom. i ArPL.

87 §. *Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån.* Paragrafen motsvarar 94 § i ArPL. Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 mom. ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av rubriken för och 1 mom. i 94 § i ArPL.

139 §. *Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensioner och rehabiliteringskostnader.* Deltidspension och ålderspension bestäms på olika sätt och även kostnaderna för dem fördelas på olika sätt mellan pensionsanstalterna. Deltidspensioner bekostas i sin helhet utifrån den pensionslag enligt vilken de har beviljats. Om en företagare fortsätter att arbeta deltid efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen till en lika stor ålderspension. För närvarande fördelas kostnaderna för en sådan deltidspension som omvandlats till ålderspension och faller under olika pensionslagar mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till den pension som företagaren enligt de olika lagarna tjänat in före 68 års ålder. Deltidspension som omvandlats till ålderspension bestäms emellertid inte som vanlig ålderspension, utan den motsvarar till sitt belopp den deltidspension som tidigare betalats ut. Därför bör inte heller fördelningen av kostnaderna för en deltidspension som omvandlats till en lika stor ålderspension ändras. Fördelningen av kostnaderna bör ändras så att den motsvarar den som gäller ålderspensioner först när den slutliga ålderspensionen beviljas företagaren på dennes ansökan. Därför föreslås det att en bestämmelse fogas till 1 mom. enligt vilken som kostnader för till ålderspension omvandlad deltidspension betraktas det totala beloppet av den deltidspension som omvandlats till ålderspension.

1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare

5 §. I paragrafen ingår bestämmelser om övergångstiden för hur företagaverksamhet enligt den gamla FöPL ska beaktas efter det att den nya FöPL har trätt i kraft. Det föreslås

att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen i vilket det föreskrivs att företagareverksamhet enligt den gamla FöPL ska beaktas när den nedsatta avgiften för en nyetablerad företagare enligt den nya FöPL bestäms. Bestämmelsen om nedsatt försäkringsavgift har varit i kraft enligt den gamla lagen från ingången av 2001. Bestämmelsen togs in i 115 § i den nya lagen med samma innehåll som den hade i den gamla lagen. När den nya FöPL trädde i kraft var syftet inte att den nedsättning av avgiften som företagaren fått enligt den gamla FöPL skulle lämnas obeaktad i den nedsatta avgiften för en nyetablerad företagare enligt 115 § i den nya lagen. Det har inte heller varit meningen att 115 § i den nya FöPL ska tillämpas på en sådan företagare som första gången bedrivit företagareverksamhet enligt den gamla FöPL före år 2001. Det föreslås därför att det till 5 § fogas ett nytt 3 mom. där det konstateras att som företagareverksamhet enligt lagen också beaktas företagarens verksamhet enligt den gamla FöPL när den nedsatta avgiften för en nyetablerad företagare enligt 115 § i den gällande lagen bestäms och att 115 § i lagen inte tillämpas på en sådan företagare vars företagareverksamhet enligt FöPL har inletts för första gången före 2001.

13 §. Det föreskrivs i paragrafen om den engångsförhöjning som läggs till invalidpension när pensionsfallet i fråga har inträffat före 2006. Paragrafen motsvarar i sak 10 § i införandelagen till ArPL. Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen vilket i sak motsvarar det föreslagna 10 § 3 mom. i införandelagen till ArPL.

1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare

32 §. Ålderspensionens belopp. Det föreslås att 3 mom. justeras i enlighet med ändringen av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i överensstämmelse med vad som ovan har föreslagits om justering av 12 § 3 mom. i ArPL. Den föreslagna ändringen motsvarar i sak också den ändring som föreslås i 9 § i FöPL.

33 §. Begynnelsepunkten för ålderspension. Paragrafen motsvarar i sak 13 § i ArPL. Det föreslås att 1 mom. ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 13 § 1 mom. i ArPL. De föreslagna ändringarna motsvarar i sak också de ändringar som föreslås i 10 § i FöPL.

83 §. Förmåner som inverkar på pensionsbeloppet samt pensionsanstaltens regressrätt. I 3 punkten i paragrafen hänvisas till 94 § i ArPL Ordalydelsen i bestämmelsen förslås bli justerad i enlighet med vad som ovan föreslås i fråga om rubriken för 94 § i ArPL.

1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

12 §. Det föreskrivs i paragrafen om den engångsförhöjning som läggs till invalidpension när pensionsfallet i fråga har inträffat före 2006. Paragrafen motsvarar i sak 10 § i införandelagen till ArPL och 13 § i införandelagen till FöPL. Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen vilket i sak motsvarar det som föreslås bli fogat till 10 § i införandelagen till ArPL och 13 § i införandelagen till FöPL.

1.9 Folkpensionslagen

11 §. Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetspenning. Det föreslås att paragraftexten justeras i enlighet med ändringen av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i överensstämmelse med vad som ovan har föreslagits om ändring av 12 § 3 mom. i ArPL.

55 §. Retroaktiv utbetalning av förmåner. Det föreslås att paragrafen ändras i överensstämmelse med vad som ovan föreslås om ändring av 13 § i ArPL i fråga om ålderspension utan förtidsminskning. Sådan ålderspension ska enligt förslaget inte i fortsättningen kunna beviljas retroaktivt. En bestämmelse om detta fogas enligt förslaget till det nya 2 mom. Den som efter att ha fått arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar går i ålderspension utan förtidsminskning enligt FPL efter att ha fyllt 62 år, men innan han eller hon fyllt 65 år och därmed är berättigad till ålderspension enligt FPL, beviljas ålderspension

sion från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension, och pensionen kan inte betalas för den tid som föregår ansökan.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Avsikten är att den föreslagna ändringen av 182 § 2 mom. i ArPL ska tillämpas för första gången när arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms för år 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 9 §, 12 § 3 mom., 13 § 1 mom., 24 §, rubriken för 94 § och 94 § 1 mom., i 120 § 2 mom. det inledande stycket och 120 § 5 mom., 149 §, i 179 § 1 mom. det inledande stycket och 179 § 1 mom. 7—9 punkten samt 3 mom. och 182 § 2 mom.,

av dem 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 627/2009, 149 § sådan den lyder i lag 1097/2008, 179 § 1 mom. 9 punkten och 3 mom. sådana de lyder i lag 1292/2006 och 182 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1274/2006, samt

fogas till 92 § ett nytt 3 mom. och till 179 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1292/2006, en ny 10 punkt som följer:

9 §

Försäkring av idrottsutövare

Denna lag tillämpas inte på utövande av idrott. Bestämmelser om pensionsskydd vid utövande av idrott finns i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009).

12 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

13 §

Begynnelsestidpunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 12 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

24 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Om en deltidspensionerad arbetstagare inte ansöker om ålderspension efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängds-koefficienten. När arbetstagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 82 § med livslängds-koefficienten.

92 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

94 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionsanstalten betalar en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då pensionsanstalten

Har en arbetstagare fått studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av det studiestöd som har betalats för samma tid.

149 §

Villkor för befriande av en utländsk arbetsgivare från försäkringsskyldigheten

Pensionsskyddscentralen kan på ansökan befria en utländsk arbetsgivare från skyldigheten att ordna i denna lag avsett pensionsskydd för en arbetstagare som denna arbetsgivare sänder till Finland för att arbeta i mer än två år eller vars arbete i egenskap av utsänd arbetstagare av oförutsedda orsaker fortgår i Finland i mer än två år. Befrielse beviljas för högst fem år räknat från den tidpunkt då arbetet i Finland började.

En förutsättning för befrielse från skyldigheten att ordna pensionsskydd för en utsänd arbetstagare är att

1) finsk lagstiftning inte tillämpas på arbetstagaren på basis av bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet,

2) arbetstagaren inte omfattas av den finska lagstiftningen om social trygghet omedelbart innan arbetet i Finland börjar,

3) arbetsgivaren har ordnat pensionsskydd för arbetstagaren för den tid denne arbetar i Finland.

Arbetsgivaren ska lägga fram en utredning om det pensionsskydd som avses i 2 mom. 3 punkten.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalterna, inklusive Sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

7) kostnader som föranleds av överföringar som avses i 174 § 1 mom. 2 och 3 punkten,

8) underskott som uppstår till följd av att en arbetsgivare med stöd av 155 § har befriats från försäkringsavgift,

9) i 159 § 1 mom. 1—7 punkten i lagen om sjömanspensioner avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag, och

10) de delar av en på basis av 24 § till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension som överstiger det belopp som anges i 174 § i denna lag och 154 § i lagen om sjömanspensioner; kostnaderna för pensionen anses då helt och hållet bli bestämda utifrån den pensionslag enligt vilken deltidspensionen beviljats.

Pensionsanstalternas andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 10 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, samt de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstalternas andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovan nämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna.

Pensionsanstalternas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionsanstaltens andel av kostnader motsvarande de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten bestäms på samma sätt som de kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av de nämnda kostnaderna beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar eller affärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift baserar sig på de i 1 mom. uppräknade pensionsanstalternas försäkrade förmånstagares arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten, till vilka läggs den genomsnittliga arbetspensionsförsäkringsavgiftens belopp. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift fastställs så att den enligt uppskattning motsvarar det belopp som skulle erhållas, om det för de nämnda arbets- och förvärvsinkomsterna skulle betalas en avgift som motsvarar den genomsnittliga försäkringsavgiften enligt denna lag. I den genomsnittliga försäkringsavgiften och arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift beaktas härvid inte den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare som har fyllt 53 år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 13 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

Lagens 182 § 2 mom. tillämpas första gången när arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms för år 2011. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift baserar sig även

på de i 182 § 1 mom. uppräknade pensionsanstaltnas försäkrade förmånstagares arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 4 och 5 punkten, sådana de lydde

fram den 31 december 2009, när arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms för den tid för vilken en förmån som avses i 4 eller 5 punkten har beviljats före den 1 januari 2010.

2.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 10 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) ett nytt
3 mom. som följer:

10 §

Om det till en primär förmån som avses i 92 § i lagen om pension för arbetstagare har lagts en engångsförhöjning, beaktas den primära förmånen engångsförhöjd vid en ny samordning enligt 8 a § i APL. Ändras den

primära förmånens belopp enbart på grund av engångsförhöjningen görs inte någon ny samordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 4 § 1 mom. 4 punkten, 11 § 3 mom., 13 § 1 mom., 24 §, rubriken för 99 § och 99 § 1 mom., det inledande stycket i 117 § 2 mom. och 117 § 5 mom. samt 159 § 1 mom. 7 och 8 punkten och 3 mom.,

av dem 4 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 968/2008 och 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 629/2009, samt

fogas till 97 § ett nytt 3 mom. och till 159 § 1 mom. en ny 9 punkt som följer:

4 §

*Arbetstagare som omfattas av lagens
tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete:

4) på sådana finländska lastfartyg, bogserbåtar eller skjutbogserare som huvudsakligen går i inrikes sjöfart och är inskrivna i handelsfartygsförteckningen enligt 4 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007),

11 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om ut-

komstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

13 §

Begynnelsestidpunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 11 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

24 §

Övergång från deltidspension till ålderspension

Om en deltidspensionerad arbetstagare inte ansöker om ålderspension efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängds-koefficienten. När arbetstagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 88 § med livslängds-koefficienten.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

99 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada

som inträffat under tiden med delinvalidpension.

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionskassan betalar en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då den

Har en arbetstagare fått studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, ska pensionskassan på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det studiestöd som har betalats för samma tid.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionskassan och de pensionsanstalter som sköter pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

7) kostnader som föranleds av överföringar som avses i 154 § 1 mom. 2 och 3 punkten,

8) i 179 § 1 mom. 1—8 punkten i lagen om pensions för arbetstagare avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag, samt

9) de delar av en på basis av 24 § till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension som överstiger beloppet enligt 154 § i denna lag och 174 § i lagen om pension för arbetstagare; kostnaderna för pensionen anses då helt och hållet bli bestämda utifrån den pensionslag enligt vilken deltidspensionen beviljats.

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensionerna som avses i 1 mom. 1, 2 och 9 punkten, med undantag för de kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionskassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovan nämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionskassan försäk-

rade arbetsinkomsterna. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionskassans andel av kostnader motsvarande de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som de kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 13 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

4.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 6 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) ett nytt
3 mom. som följer:

6 §

Om det till en primär förmån som avses i
97 § i den nya lagen har lagts en engångs-
förhöjning, beaktas den primära förmånen
engångsförhöjd vid en ny samordning enligt
8 a § i lagen om pension för arbetstagare.

Ändras den primära förmånens belopp enbart
på grund av engångsförhöjningen görs inte
någon ny samordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 3 mom., 10 § 1 mom., 21 §, rubriken för 87 § och 87 § 1 mom. och 139 § 1 mom. samt
fogas till 85 § ett nytt 3 mom. som följer:

9 §

Ålderspensionens belopp

 Någon förtidsminskning görs inte, om företagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

21 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

10 §

Begynnelsepunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 9 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt

Om en deltidspensionerad företagare inte ansöker om ålderspension efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängds-koefficienten. När företagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 76 § med livslängds-koefficienten.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

87 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall som avses i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen

har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

139 §

Pensionsanstaltens ömsesidiga ansvar för pensioner och rehabiliteringskostnader

De pensionsanstalter som avses i 1 § 3 mom. svarar för de kostnader som orsakas av pensioner, rehabiliteringspenningar och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 138 §. I dessa kostnader medräknas inte pensionsandelar som intjänats för oavlönad tid. Som kostnad för en rehabiliteringspenning betraktas det totala beloppet av den rehabiliteringspenning som pensionsanstalten betalat och som kostnader för deltidspension det totala beloppet av den deltidspension som omvandlats till ålderspension på det sätt som avses i 21 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 10 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

6.

Lag**om ändring av 5 och 13 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 5 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) ett nytt 3 mom. och till 13 § ett nytt 3 mom. som följer:

5 §

När den nedsatta avgift för en nyetablerad företagare som avses i 115 § i lagen om pension för företagare bestäms, beaktas som företagsverksamhet enligt lagen också företagarens verksamhet enligt FöPL. På en företagare vars företagsverksamhet enligt FöPL har inletts första gången före den 1 januari 2001 tillämpas inte 115 § i lagen om pension för företagare.

13 §

Om det till en primär förmån som avses i 85 § i lagen om pension för företagare har lagts en engångsförhöjning, beaktas den primära förmånen engångsförhöjd vid en ny samordning enligt 17 § i FöPL och 8 a § i APL. Ändras den primära förmånens belopp enbart på grund av engångsförhöjningen görs inte någon ny samordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

7.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom., 33 § 1 mom. och 83 § 3 punkten som följer:

32 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om lantbruksföretagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetsslösa.

33 §

Begynnelsepunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 32 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än

detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

83 §

Förmåner som inverkar på pensionsbeloppet samt pensionsanstaltens regressrätt

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

3) 94 § om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
 På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 33 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

8.**Lag****om ändring av 12 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 12 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare
(1281/2006) ett nytt 3 mom. som följer:

12 §

Om det till en primär förmån som avses i 92 § i lagen om pension för arbetstagare har lagts en engångsförhöjning, beaktas den primära förmånen engångshöjd vid en ny samordning enligt 19 § i LFöPL och 8 a § i

APL. Ändras den primära förmånens belopp enbart på grund av engångsförhöjningen görs inte någon ny samordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

9.

Lag**om ändring av 11 och 55 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 11 § och
fogas till 55 § ett nytt 2 mom. som följer:

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

55 §

Retroaktiv utbetalning av förmåner

Ålderspension utan förtidsminskning enligt 11 § beviljas dock tidigast från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan, och den betalas inte för den tid som föregår ansökan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Helsingfors den 11 juni 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 9 §, 12 § 3 mom., 13 § 1 mom., 24 §, rubriken för 94 § och 94 § 1 mom., i 120 § 2 mom. det inledande stycket och 120 § 5 mom., 149 §, i 179 § 1 mom. det inledande stycket och 179 § 1 mom. 7—9 punkten samt 3 mom. och 182 § 2 mom.,
 av dem 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 627/2009, 149 § sådan den lyder i lag 1097/2008, 179 § 1 mom. 9 punkten och 3 mom. sådana de lyder i lag 1292/2006 och 182 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1274/2006, samt
fogas till 92 § ett nytt 3 mom. och till 179 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1292/2006, en ny 10 punkt som följer:

Gällande lydelse

9 §

Försäkring av idrottsutövare

Denna lag tillämpas inte på utövande av idrott. Bestämmelser om pensionsskydd vid utövande av idrott finns i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (575/2000).

12 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

Föreslagen lydelse

9 §

Försäkring av idrottsutövare

Denna lag tillämpas inte på utövande av idrott. Bestämmelser om pensionsskydd vid utövande av idrott finns i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009).

12 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 *eller* 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

13 §

Begynnelsepunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Ålderspension eller förtida ålderspension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

13 §

Begynnelsepunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. *Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 12 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.*

24 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Fortsätter arbetstagaren i deltidarbete efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen vid 68 års ålder till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. När arbetstagaren upphör med deltidarbetet beräknas ålderspensionen på ansökan på nytt.

24 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Om en *deltidspensionerad arbetstagare inte ansöker om ålderspension* efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. *En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängdskoefficienten. När arbetstagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 82 § med livslängdskoefficienten.*

92 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

94 §

*Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar
av en primär förmån*

Beviljas pensionstagaren en primär förmån eller ändras beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag av annan orsak än på grund av en indexjustering, justeras pensionens belopp. Pensionsbeloppet justeras också, om från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om trafikförsäkring eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om den har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

94 §

*Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar
av en primär förmån eller pension*

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering *eller en engångsförhöjning*. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionsanstalten kan betala en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då pensionsanstalten

Har en arbetstagare fått studiepenning, *vuxenstudiepenning* eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, skall pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av studiestöd som har betalats för samma tid.

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionsanstalten betalar en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då pensionsanstalten

Har en arbetstagare fått studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av det studiestöd som har betalats för samma tid.

149 §

Befriande av en utländsk arbetsgivare från försäkringskyldigheten

Pensionsskyddscentralen kan på ansökan befria en utländsk arbetsgivare från skyldigheten att ordna i denna lag avsett pensionsskydd för en arbetstagare som den utländska arbetsgivaren sänder till Finland för att arbeta. En förutsättning för befrielsen är att arbetsgivaren är skyldig att för sin utsända arbetstagare ordna skäligt pensionsskydd i en annan stat för den tid arbetstagaren arbetar i Finland. Vid skälighetsbedömningen beaktas pensionsskyddets innehåll, såsom kommande pensionsförmåner och nivån på dem samt bevarandet av pensionsrätten och pensionernas värde. Arbetsgivaren skall lägga fram utredning om dessa omständigheter. Befrielse beviljas för högst två år i sänder.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionsanstalterna, inklusive sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

-
- 7) kostnader på grund av överföringar som avses i 174 § 1 mom. 2 och 3 punkten,
 - 8) underskott som uppstår till följd av att en arbetsgivare med stöd av 155 § har befriats från försäkringsavgift, samt

149 §

Villkor för befriande av en utländsk arbetsgivare från försäkringskyldigheten

Pensionsskyddscentralen kan på ansökan befria en utländsk arbetsgivare från skyldigheten att ordna i denna lag avsett pensionsskydd för en arbetstagare som denna arbetsgivare sänder till Finland för att arbeta i mer än två år eller vars arbete i egenskap av utsänd arbetstagare av oförutsedda orsaker fortgår i Finland i mer än två år. Befrielse beviljas för högst fem år räknat från den tidpunkt då arbetet i Finland började.

En förutsättning för befrielse från skyldigheten att ordna pensionsskydd för en utsänd arbetstagare är att

1) *finsk lagstiftning inte tillämpas på arbetstagaren på basis av bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet,*

2) *arbetstagaren inte omfattas av den finska lagstiftningen om social trygghet omedelbart innan arbetet i Finland börjar,*

3) *arbetsgivaren har ordnat pensionsskydd för arbetstagaren för den tid denne arbetar i Finland.*

Arbetsgivaren ska lägga fram en utredning om det pensionsskydd som avses i 2 mom. 3 punkten.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalterna, inklusive Sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

-
- 7) kostnader *som föranleds* av överföringar som avses i 174 § 1 mom. 2 och 3 punkten,
 - 8) underskott som uppstår till följd av att en arbetsgivare med stöd av 155 § har befriats från försäkringsavgift,

9) i 3 a § 2 mom. 3 punkten i lagen om sjömanspensioner avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag.

9) i 159 § 1 mom. 1—7 punkten i lagen om sjömanspensioner avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag, och

10) de delar av en på basis av 24 § till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension som överstiger det belopp som anges i 174 § i denna lag och 154 § i lagen om sjömanspensioner; kostnaderna för pensionen anses då helt och hållet bli bestämda utifrån den pensionslag enligt vilken deltidspensionen beviljats.

Pensionsanstaltarnas andel av de i 1 mom. 1 punkten avsedda kostnaderna för ålderspensionerna, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, samt de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstaltarnas andel av de i 1 mom. 1 punkten avsedda kostnaderna för invalidpensionerna, kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension samt kostnaderna enligt 1 mom. 2—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionsanstaltarnas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som anges i 4 mom. Pensionsanstaltens andel av kostnader motsvarande de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten, bestäms på samma sätt som de i 1 mom. avsedda kostnaderna som skall bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av nämnda kostnader beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar och affärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

Pensionsanstaltarnas andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 10 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, samt de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstaltarnas andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovan nämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionsanstaltarnas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionsanstaltens andel av kostnader motsvarande de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten bestäms på samma sätt som de kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av de nämnda kostnaderna beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar eller affärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift fastställs så att den enligt uppskattning motsvarar det belopp som skulle erhållas om det för de i 1 mom. uppräknade pensionsanstalterna försäkrade löntagarnas arbets- och förvärvsinkomster som utgör grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2—6 punkten skulle betalas en avgift som motsvarar den genomsnittliga försäkringsavgiften enligt denna lag. I den genomsnittliga försäkringsavgiften beaktas härvid inte den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare som har fyllt 53 år.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift baserar sig på de i 1 mom. uppräknade pensionsanstalternas försäkrade förmånstagares arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 2, 3 och 6 punkten, till vilka läggs den genomsnittliga arbetspensionsförsäkringsavgiftens belopp. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift fastställs så att den enligt uppskattning motsvarar det belopp som skulle erhållas, om det för de nämnda arbets- och förvärvsinkomsterna skulle betalas en avgift som motsvarar den genomsnittliga försäkringsavgiften enligt denna lag. I den genomsnittliga försäkringsavgiften och arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift beaktas härvid inte den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare som har fyllt 53 år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 13 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

Lagens 182 § 2 mom. tillämpas första gången när arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms för år 2011. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift baserar sig även på de i 182 § 1 mom. uppräknade pensionsanstalternas försäkrade förmånstagares arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 74 § 3 mom. 4 och 5 punkten, sådana de lydde fram den 31 december 2009, när arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bestäms för den tid för vilken en förmån som avses i 4 eller 5 punkten har beviljats före den 1 januari 2010.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 4 § 1 mom. 4 punkten, 11 § 3 mom., 13 § 1 mom., 24 §, rubriken för 99 § och 99 § 1 mom., det inledande stycket i 117 § 2 mom. och 117 § 5 mom. samt 159 § 1 mom. 7 och 8 punkten och 3 mom.,
 av dem 4 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 968/2008 och 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 629/2009, samt
fogas till 97 § ett nytt 3 mom. och till 159 § 1 mom. en ny 9 punkt som följer:

Gällande lydelse

4 §

*Arbetstagare som omfattas av lagens
 tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete

4) på sådana finländska lastfartyg, bogserbåtar eller skjutbogserare som huvudsakligen går i inrikes sjöfart och är inskrivna i handelsfartygsförteckningen enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007),

11 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

Föreslagen lydelse

4 §

*Arbetstagare som omfattas av lagens
 tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete:

4) på sådana finländska lastfartyg, bogserbåtar eller skjutbogserare som huvudsakligen går i inrikes sjöfart och är inskrivna i handelsfartygsförteckningen enligt 4 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007),

11 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

13 §

*Begynnelsepunkt för ålderspension**Begynnelsepunkt för ålderspension*

Ålderspension och förtida ålderspension börjar på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och har slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Ålderspension och förtida ålderspension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

Ålderspension och förtida ålderspension börjar på ansökan från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. *Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 11 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.*

24 §

24 §

*Övergång från deltidspension till ålderspension**Övergång från deltidspension till ålderspension*

Fortsätter arbetstagaren i deltidarbete efter att ha fyllt 68 år, ändras deltidspensionen vid 68 års ålder till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. När arbetstagaren upphör med deltidarbetet beräknas ålderspensionen på ansökan av arbetstagaren på nytt.

Om en deltidspensionerad arbetstagare inte ansöker om ålderspension efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängdskoefficienten. När arbetstagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 88 § med livslängdskoefficienten.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

99 §

*Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar
av en primär förmån*

Beviljas pensionstagaren en primär förmån eller ändras beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag av någon annan orsak än en indexjustering, justeras pensionsbeloppet. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

99 §

*Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar
av en primär förmån eller pension*

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionskassan kan betala en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då den

Har en arbetstagare fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, skall pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det studiestöd som har betalats för samma tid.

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Pensionskassan betalar en pension som den beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 1 mom. även då den

Har en arbetstagare fått studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, ska pensionskassan på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det studiestöd som har betalats för samma tid.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionskassan och de pensionsanstalter som sköter pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

7) kostnader på grund av överföringar som avses i 154 § 1 mom. 2 och 3 punkten, och 8) i 179 § 1 mom. 1—8 punkten i lagen om pension för arbetstagare avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag.

Pensionskassans andel av de i 1 mom. 1 punkten avsedda kostnaderna för ålderspensionerna, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i anslutning till invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionskassans andel av de i 1 mom. 1 punkten avsedda kostnaderna för invalidpensionerna, kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i anslutning till invalidpension samt de kostnader som avses i 1 mom. 2—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionskassan försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionskassans andel av kostnader motsvarande de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten, bestäms på samma sätt som de i 1 mom. avsedda kostnaderna som skall bekostas gemensamt.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionskassan och de pensionsanstalter som sköter pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

7) kostnader som föranleds av överföringar som avses i 154 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 8) i 179 § 1 mom. 1—8 punkten i lagen om pensions för arbetstagare avsedda andelar i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag, samt

9) *de delar av en på basis av 24 § till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension som överstiger beloppet enligt 154 § i denna lag och 174 § i lagen om pension för arbetstagare; kostnaderna för pensionen anses då helt och hållet bli bestämda utifrån den pensionslag enligt vilken deltidspensionen beviljats.*

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensionerna som avses i 1 mom. 1, 2 och 9 punkten, med undantag för de kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionskassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovan nämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 punkten bestäms i förhållande till de i pensionskassan försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionskassans andel av kostnader motsvarande de kostnader som

46
Gällande lydelse

RP 91/2010 rd
Föreslagen lydelse

avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som de kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhänggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 13 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

—————

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 3 mom., 10 § 1 mom., 21 §, rubriken för 87 § och 87 § 1 mom. och 139 § 1 mom. samt fogas till 85 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

9 §

Ålderspensionens belopp

 Någon förtidsminskning görs inte om företagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder på basis av en rätt till tilläggsdaggar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Begynnelse tidpunkten för ålderspension

 Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Pension beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen skall beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

Föreslagen lydelse

9 §

Ålderspensionens belopp

 Någon förtidsminskning görs inte, om företagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Begynnelse tidpunkten för ålderspension

 Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. *Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 9 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension* kan även beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

21 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Fortsätter företagaren i deltidarbete efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. Ålderspensionen beräknas på nytt på ansökan av företagaren.

21 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Om en deltidspensionerad företagare inte ansöker om ålderspension efter att ha fyllt 68 år, omvandlas deltidspensionen när pensionstagaren fyller 68 år till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. En ålderspension som är lika stor som deltidspensionen omvandlas inte med livslängds-koefficienten. När företagaren ansöker om ålderspension, beräknas ålderspensionen på nytt och omvandlas i enlighet med 76 § med livslängskoefficienten.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

87 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån

Beviljas pensionstagaren en primär förmån eller ändras beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag av annan orsak än på grund av en indexjustering, justeras pensionsbeloppet. Pensionsbeloppet justeras också, om från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall som avses i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om den har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

87 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag från pensionen av en primär förmån justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har avdragits en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall som avses i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om olycksfall i militärtjänst, om dagpenningen eller ersättningen

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

gen har beviljats på grund av ett olycksfall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension.

139 §

Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensioner och rehabiliteringskostnader

De pensionsanstalter som avses i 1 § 3 mom. svarar för de kostnader som orsakas av pensioner, rehabiliteringspenningar och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 138 §. I dessa kostnader medräknas inte pensionsandelar som intjänats för oavlönad tid. Som kostnad för en rehabiliteringspenning betraktas det totala beloppet av den rehabiliteringspenning som pensionsanstalten betalat.

139 §

Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensioner och rehabiliteringskostnader

De pensionsanstalter som avses i 1 § 3 mom. svarar för de kostnader som orsakas av pensioner, rehabiliteringspenningar och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 138 §. I dessa kostnader medräknas inte pensionsandelar som intjänats för oavlönad tid. Som kostnad för en rehabiliteringspenning betraktas det totala beloppet av den rehabiliteringspenning som pensionsanstalten betalat och som kostnader för deltidspension det totala beloppet av den deltidspension som omvandlats till ålderspension på det sätt som avses i 21 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhängiggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 10 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

7.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom., 33 § 1 mom.
och 83 § 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

32 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte om lantbruksföretagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

33 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Pension beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen skall beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

Föreslagen lydelse

32 §

Ålderspensionens belopp

Någon förtidsminskning görs inte, om lantbruksföretagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 *eller* 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

33 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. *Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 32 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension kan även* beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

83 §

83 §

*Förmåner som inverkar på pensionsbeloppet
samt pensionsanstaltens regressrätt*

*Förmåner som inverkar på pensionsbeloppet
samt pensionsanstaltens regressrätt*

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

3) 94 § om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån, och

3) 94 § om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån *eller pension*, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

På pensionsansökningar som har anhänggjorts före den 1 januari 2011 tillämpas lagens 33 § 1 mom. i dess lydelse den 31 december 2010.

9.

Lag**om ändring av 11 och 55 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 11 § och
fogas till 55 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

55 §

Retroaktiv utbetalning av förmåner

Ålderspension utan förtidsminskning enligt 11 § beviljas dock tidigast från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan, och den betalas inte för den tid som föregår ansökan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
